

-Assetjament escolar (1) Saber-ne més per actuar millor

La Lola no vol anar a escola. A mesura que s'acosta l'hora es posa malalta, s'enfada, es neguiteja... Sap que es ficaran amb ella, que tornaran a riure's d'ella, que li diran "lletja" i "grossa" o qualsevol altra cosa que s'inventin per tal de fer-li mal.

Els pares de la Lola no saben què passa. Sempre porta a casa les llibretes trencades i perd molt de material escolar. Es preocupen, li pregunten... però ella mai no diu res, fins que un dia...

Històries com aquesta es repeteixen diàriament en milers de nens de tot el món. El seu patiment, la indefensió, el maltractament continuat en edats tan crucials per al seu desenvolupament poden deixar empremtes profundes a la seva personalitat. A vegades aquestes històries acaben a l'ampit d'una finestra perquè les criatures no poden suportar aquest turment diari. Tot això fa de l'assetjament escolar un dels problemes més seriosos i dolorosos per a les famílies i un dels reptes més importants per a l'educació actual.

Per tal d'ajudar els pares a reconèixer el *bullying*, a saber si el nostre fill l'està patint i poder així actuar ràpidament i encertadament, aquí va aquesta petita guia:

• Què és l'assetjament escolar? Elements per a una definició:

- **Maltractament entre iguals**
- **Reiterat en el temps**
- **Intenció de fer mal (humiliació)**
- **Abús de poder (indefensió)**

En totes les definicions d'assetjament escolar estan presents aquests quatre elements:

1. Maltractament entre iguals. Es fiquen amb ells de formes variades: Verbal (insults, malnoms, xafarderies, rumors, mentides...), exclusió (no deixar-lo jugar, no convidar-lo a festes...), ciberassetjament (xarxes socials, suplantació...). Malauradament, la "creativitat" de la canalla a l'hora d'inventar

formes de maltractar o humiliar és inesgotable (perforar timpans amb canyetes, ficar el cap dins del vàter, donar-los a beure orins, etc...)

2. Repetit en el temps. Ha de tenir lloc repetidament per poder-lo considerar "assetjament escolar". Això suposa que quan un noi o una família ens diuen que pateix *bullying* ja sabem que porta temps —mesos, anys potser— patint maltractament. I ens fa mal, i ens preguntem: "Quantes bufetades s'han de rebre per considerar-ho assetjament escolar?" Ho hem investigat i no hem trobat cap estudi que digui, ni per aproximació, quants clatellots o insults s'han de rebre, o quants "bocates" t'han de robar perquè sigui considerat "*bullying*". Totes les definicions inclouen la reiteració, però cap no especifica la duració del maltractament. A nosaltres ens encantaria poder suprimir aquest element de la definició; això significaria que s'ha actuat ràpidament i encertadament.

3. Amb la intenció de fer mal (d'humiliar). L'assetjament no és cap broma, i qui el duu a terme vol fer mal a l'altra persona.

4. I amb desequilibri de forces (indefensió). Qui el pateix NO es pot defensar, bé perquè els altres són més nombrosos o bé perquè són més forts; o, senzillament, perquè te dret a no utilitzar la violència en les seves relacions. Els pares, moltes vegades, diem als fills: "Si et peguen, pega tu també", sense saber que no ho poden fer i que quant més et fan més et deixes fer... Hem d'ajudar-los, acompanyar-los i ensenyar-los a defensar-se d'una manera assertiva i no violenta.

Sens dubte, la característica fonamental de l'assetjament escolar és que **roman ocult** per als ulls dels adults, a vegades durant mesos o anys. Molts docents diuen "Doncs jo no he vist

res!". És clar! L'assetjament no es veu! Però això no vol dir, en cap cas, que no existeixi.

Una altra característica és que, si no actues, l'assetjament no s'atura; ans al contrari, va augmentant cada vegada més en intensitat i crueltat.

Per això, no ho dubtis, davant l'assetjament ACTUA!!!

Carmen Cabestany
ASOCIACIÓN "NO AL ACOSO ESCOLAR-NACE"
<https://www.noalacoso.org/>

Visibilitat de les AMPA/AFA: l'eina NODES

Vivim en un món digital. La relació que tenim amb l'entorn és, sovint, mitjançant una pantalla mòbil, una tauleta, un portàtil o una pantalla d'un aparell de televisió "smart". "Existir", avui, té molt a veure amb ser visible. I això, també val per les AMPA/AFA.

Les demandes educatives que es plantegen en la societat catalana actual són moltes i variades, i les Associacions de Famílies s'ha d'adaptar a aquest món digital. Cal un pla de millora digital del món del associacionisme, que potencii la participació de les famílies a les AMPA/AFA. I per fer-ho, cal una eina que permeti fer arribar a les famílies la tasca d'aquestes associacions, de manera ràpida, àmplia i transparent.

Aquesta eina ja existeix: es diu NODES. És una plataforma que proporciona funcionalitats avançades pels centres educatius de Catalunya, en el context del que s'anomena la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. NODES es proveeix amb la intenció que cada centre educatiu tingui el seu web, on tota la comunitat educativa hi pugui compartir els seus continguts d'interès per alumnat i famílies.

Tenim, per tant, l'eina digital per tal que les AMPA/AFA siguin visibles. Les preguntes són:

❖ **Per què el 60% no la tenen desenvolupada i integrada al web del seu centre educatiu?**

❖ **Perquè no s'ha desenvolupat un programa de promoció d'aquests espais per part del Departament d'Educació?**

La direcció del centre és qui ha d'activar el servei NODES i qui ha de fer-ne la implantació, mitjançant un gestor AGORA (professor de l'àrea tecnològica). En tot cas, però, fins ara no això no és una realitat: una vegada més les famílies quedem de costat i deixades de

banda, malgrat siguem part fonamental de la comunitat educativa.

NODES ja té definit un espai virtual per l'AMPA, un aparador per penjar-hi notícies i continguts d'interès per a mares i pares. Però és un espai virtual del tot desaprofitat i, molt sovint, senzillament desconegut.

En les adversitats, però, no calen lamentacions sinó solucions. I també, naturalment, voluntat per part

dels òrgans de Govern que prenen decisions per millorar la comunitat educativa. Són eines que tenim, però que no sabem que existeixen.

Referències:

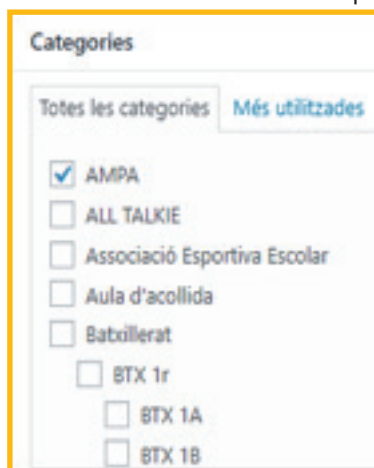
<https://agora.xtec.cat/nodes/>

<https://agora.xtec.cat/nodes/caracteristiques/amb-xarxa-social-inclosa/>

Llistat de Centres amb pàgina web NODES:

<https://educacioidigital.cat/moodle/moodle/mod/forum/view.php?id=1721&o=1&p=0>

Xavier Chavanel
Tresorer de FAPAES

“La salut mental a les escoles del nostre país. Un/a alumne/a, un món”

La Marga Ribas, responsable de la Comissió de Salut Mental de FAPAES, ha publicat aquest mes de febrer un article altament recomanable a la “Guia d’Ensenyament.

L’article comença amb aquests tres paràgrafs:

“Malauradament, el context actual de la pandèmia ha estat un agreujant de la situació respecte a les intervencions dels professionals dins de l’àmbit de l’educació i dels nostres estudiants amb alguna problemàtica, malaltia de la salut mental, trastorn de l’espectre d’autisme, trastorn de l’aprenentatge, TDAH...”

La pandèmia ha fet més visible les mancances de recursos que ja portàvem arrossegant des d’anys enrere. Unes mancances importants pel

que fa a integració i adaptació dels nostres estudiants dins del món de l’educació i que encara avui dia no se’ls troba el seu lloc dins de l’aula.

Tot i això, l’administració ja va elaborar uns plans d’actuacions durant aquests darrers anys i que no s’han arribat a executar amb èxit, ja que potser també necessitaven una adaptació als diferents trastorns i malalties de la salut mental que pateixen els estudiants i també, és clar, de nous recursos.

... i acaba amb un seguit de “propostes per millorar”.

El trobareu a https://issuu.com/moneditorial/docs/pdf_complet_issuu_guia_ensen_204

(pàgines 22 i 23).

PROGRAMA DE FORMACIÓ PER A FAMÍLIES I ALUMNAT

El **programa de formació de FAPAES** segueix en marxa! Un curs més (i ja en van vint!) oferim a les AMPA un ventall de xerrades i tallers de caràcter pràctic, impartit per professionals en actiu, adreçats a famílies i alumnat.

La satisfacció mitjana de les famílies participants és, cada curs, superior al 4,8 sobre una escala de 5. Satisfacció molt elevada de famílies que troben un espai per

aprendre eines pràctiques i per compartir inquietuds i interessos amb altres famílies i amb professionals.

El programa de formació de FAPAES el fem a mida: cada AMPA tria el tema, la data i l’enfocament que li vol donar a la formació. Durant aquest curs 2021/22 seguim tractant diversos temes, entre els quals en destaquem alguns:

“Benestar de pares i mares”	Els pares i mares eduquem millor quan estem tranquils i serens. Necessitem calma. Eines pràctiques per a aconseguir-la.
“Ajudem-lo a estudiar. Ajudem-lo a aprendre”	Tot allò que podem fer des de casa per fomentar el rendiment escolar dels fills. Habilitats i actitud davant d’estudi
“El cervell de l’adolescent”	Eines pràctiques per a l’educació dels fills/es adolescents, tot descobrint com funciona el seu cervell
“Les pantalles... són educatives?”	Oportunitats i amenaces l’ús de les tecnologies
“Em sento bé”	Foment de l’autoestima de nens i joves. Educació Emocional

Podeu trobar el programa de formació complet a:
<https://fapaes.cat/recursos-per-ampa-i-families>

Serveis i productes interessants per a les AMPA i centres educatius

Pere Vergés, 1 8è 14a
08020 Barcelona
Telf: 93 278 21 43
a/e:fapaes@fapaes.cat
www.fapaes.cat

a/e de l'Àrea de Formació:
formacio@fapaes.cat

a/e de l'Àrea Jurídica:
fapaes@fapaes.cat